

“Functieanalyse en Betekenisanalyse binnen (G)CGt: update en state-of-the-art”

Programma en Draaiboek

Van oudsher is de functieanalyse een vanzelfsprekend onderdeel van het gedragstherapeutisch proces. Die vanzelfsprekendheid is echter aan erosie onderhevig nu voor steeds meer stoornissen welomschreven, in onderzoek effectief gebleken behandelprotocollen zijn vastgesteld. Dergelijke protocollen kunnen goeddeels los van patiënt-specifieke taxaties worden uitgevoerd. Niettemin is er nog immer reden een lans te breken voor het ontwikkelen van de vaardigheid zo’n specifieke taxatie op te kunnen stellen. In eerste plaats zijn de standaardprotocollen (verre van) 100% effectief en zou de therapeut in staat moeten zijn de kans op problemen te verkleinen door zo nodig de standaardbehandeling te optimaliseren of zelfs een geheel geïndividualiseerd, stevig beargumenteerd behandelplan op te stellen. Daarmee kan – zo is de stelling – vastlopen van de behandeling soms worden voorkomen en/of kunnen vastlopende behandelingen vlot worden getrokken. In de tweede plaats vinden in de psychologische wetenschap ontwikkelingen plaats die betekenis hebben voor de wijze waarop protocollen in het algemeen en bepaalde interventies in het bijzonder optimaal kunnen worden uitgevoerd. Het model van Geïntegreerde Cognitieve Gedragstherapie (GCGt) biedt daartoe een kader waarbij gebruik wordt gemaakt van functieanalyse (FA) en betekenisanalyse (BA) als basis voor de het opstellen en zo nodig bijsturen van een behandeling. Deze werkwijze werd in 1983 door Kees Korrelboom en Bobby Kernkamp voor het eerst beschreven en in 2004 door Kees Korrelboom en Erik ten Broeke verder uitgewerkt.

In 2014 verscheen de geheel gereviseerde versie van het Handboek uit 2004. Het boek zet een forse stap verder in de wijze waarop FA en BA worden opgesteld en worden gebruikt. De ervaring leert dat het betrekkelijk veel vraagt van therapeuten als zij deze stap (van 2004 naar 2014) willen (mee)maken. Dat geldt onverkort voor supervisors die te maken krijgen met supervisanten/cursisten die les krijgen uit het nieuwe Handboek en ook voor opleiders die er les uit ‘moeten’ geven.

In deze tweedaagse workshop worden de verschillen tussen de Handboeken uit 2004 en 2014 kort geschetst maar wordt vooral duidelijk gemaakt welke werkwijze momenteel wordt voorgesteld en hoe de expliciete samenhang is het behandelplan en de daarin opgenomen specifieke interventies. De eerste dag is vooral gericht op kennisoverdracht en initiële oefeningen; de tweede dag staat meer in teken van de eigen ervaringen met de huidige werkwijze bij het gebruik van FABAs.

Doelgroep:

VGct leden die werken met het model van Geïntegreerde Cognitieve Gedragstherapie (GCGt) (Korrelboom & Ten Broeke, 2014)

Docent:

Erik ten Broeke, klinisch psycholoog & psychotherapeut. Opleider/supervisor voor de VGct

Literatuur vooraf te bestuderen:

- Korrelboom, K. & Ten Broeke, E. (2014) *Geïntegreerde Cognitieve Gedragstherapie: Handboek voor theorie en praktijk*: Hoofdstukken 7, 9 en 10.
- Broeke, E., ten & Rijkeboer, M. (2017) Over het hanteren van vermijding en veiligheidsgedrag bij de behandeling van angststoornissen. *Gedragstherapie*, 50, 1.

Programma dag 1

- 09:00 Binnenkomst met koffie/thee
- 09:30 Start workshop
Korte kennismaking en bespreken van opzet en doelstelling van de cursus
- De ontwikkeling van het Handboek GCGt van 2004 – 2014
 - Waarom FABAs?
 - o De rol van FABAs bij het voorkomen en oplossen van problemen in de therapie
 - o De rol van FABAs bij het optimaliseren van interventies
- 11:00 Pauze
- 11:15 Vervolg workshop
- Verschillende modellen
 - Zoveel therapeuten zoveel FABAs
 - Gedragstherapeutische proces
 - o niveau's en fasen
- 12.30 Lunch
- 13:30 Vervolg workshop
- TA, HT, FA, BA
 - Waarom en wanneer FA?
 - Hoe stel je een FA op?
 - o Kennismaking met de "Lines of Defense"
 - Waarom en wanneer BA?
 - Hoe stel je een BA op?
 - o Nieuwe elementen, w.o.: identiteitsrelaties/archieven
- 15.00 Pauze
- 15:15 Vervolg workshop
- Van FABAs naar Behandelplan
 - Afsluiting en afspraken over 2^e dag
- 17.00 Einde

Programma dag 2

09:00 Binnenkomst met koffie/thee

09:30 Start

Terugblik op de eerste dag

- Vragen en problemen?

- Aantal toetsvragen

- Bespreking van wat is blijven liggen en wat verheldering behoeft

11:00 Pauze

11:15 Vervolg workshop

Intervisie en plenaire bespreking van eigen casuïstiek

12.30 Lunch

13:30 Vervolg workshop

Intervisie en plenaire bespreking van eigen casuïstiek

15.00 Pauze

15:15 Vervolg workshop

Intervisie en plenaire bespreking van eigen casuïstiek

17.00 Einde